

**Кључна питања за анализу постојећег стања и
правилно дефинисање промене која се предлаже**

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Потребно је променити свеукупну политику у сеоским срединама са циљем побољшања услова живота и рада на селу и спречавања миграција сеоског становништва.

Стварање услова за коришћење локалног саобраћаја је приоритет у селима, како би сеоска подручја била мање изолована и у том смислу неопходно је да се много више инвестира у саобраћајну повезаност сеоског становништва/сеоских подручја, ради лакшег приступа здравственој, образовно-васпитној и административно-услужној мрежи, а нарочито у селима са отежаним условима кретања као у и неразвијеним подручјима Србије.

Због релативно, непостојеће/смањене могућности кретања, становништву у селима су мање доступне напред наведене услуге из ког разлога се предлаже овај програм.

Министарство за бригу о селу успешно је спровело Програм доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2021., 2022, 2023. и 2024. годину.

Програмом доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2021. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 120.000.000,00 динара. Од 18 јединица локалне самоуправе које су добиле средства, 17 јединица локалне самоуправе је реализовало пројекат. Укупна додељена средства износе 119.961.300,21 динара, а приликом реализације укупна утрошена средства износе 113.092.633,55 динара.

Програмом доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2022. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 120.000.000,00 динара. Од 17 јединица локалне самоуправе које су добиле средства, 16 јединица локалне самоуправе је реализовало пројекат. Укупна додељена средства износе 117.910.840,86 динара, а приликом реализације пројекта укупна утрошена средства износе 110.910.840,86 динара.

Програмом доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2023. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 182.000.000,00 динара, 26 јединица локалне самоуправе испунило је прописане услове и добило средства. Укупна додељена средства износе 182.000.000,00 динара. Реализација је у току.

Програмом доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2024. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 120.000.000,00 динара, 17 јединица локалне самоуправе је испунило прописане услове и добило средства. Укупна додељена средства износе 119.000.000,00 динара. Реализација је у току.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Ови подстицаји нису предвиђени документом јавних политика.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Непостоје важећи прописи и документи јавних политика из делокруга министарства.

УРЕДБА
О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Превоз путника је једна од елементарних делатности неопходних за функционисање живота у сеоским срединама.

Основни проблеми у функционисању превоза у сеоским срединама огледају се у:

- Непостојању организованог превоза у сеоским срединама;
- Неусаглашености расположивих капацитета у односу на стварне потребе путника;
- Попуњености возила;
- Одступању од регистрованих редова вожње;
- Битном смањењу безбедности и комфора путника;
- Старосној структури возног парка;

5) Која промена се предлаже?

Министарство за бригу о селу је као предлагач Програма доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2025. године утврдило да нема значајнијих промена у односу на уредбу из 2024. године, односно да се све промене за 2025. годину односе на спречавање ненаменског трошења бесповратних средстава и спречавање евентуалних злоупотреба, а све на основу информација које је Министарство добило на основу консултација са заинтересованим странама и вршењем теренских контрола. Имајући у виду наведено, у предлогу уредбе за 2025. годину је предвиђен нови услов за конкурисање, а тиче се јединица локалних самоуправа који су добили средства за куповину минибуса 2021. године. С обзиром да је ове године истекао рок од 3 године у оквиру кога јединице локалних самоуправа нису могле да конкуришу за средства од Министарства за куповину минибуса, у циљу позитивног вредновања корисника из 2021. године, који су у свему поступали у складу са уговорним одредбама, предвиђен је услов да уколико је подносилац пријаве јединица локалне самоуправе, која је добила средства за куповину минибуса од Министарства, на основу уговора закљученим 2021. године, минибус купљен средствима Министарства мора бити у функцији. Испуњеност наведеног услова ће се утврђивати на основу упитника који је у предлогу уредбе саставни део обавезне документације приликом конкурисања. Упитник ће бити истакнут на сајту Министарства и прилог упитника ће бити путни налози и остали документи, којима се доказује да је возило у функцији. Исто тако, ради бољег очувања и одржавања возила који се купује средствима Министарства, у предлогу је убачена обавеза каско осигурања у трајању од 5 година од стицања својине на возилу. Полиса каско осигурања се обавезно доставља уз извештај о реализацији пројекта. Такође, у циљу истицања важности наменске употребе возила, у предлогу уредбе за 2025. годину је додата одредба која се односи на то да уколико се у поступку контроле утврди ненаменско трошење бесповратних средстава, односно уколико се утврди да се предметно возило купљено средствима Министарства не користи или користи за намене које нису утврђене у глави IV. НАМЕНА СРЕДСТАВА, Министарство раскида уговор, а јединица локалне самоуправе враћа целокупан износ додељених бесповратних средстава у буџет Републике Србије, са

УРЕДБА
О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

припадајућом законском затезном каматом. Дакле, унето је прецизније објашњење шта подразумева ненаменско трошење средстава.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Општи циљ Програма је унапређење услова живота и рада на селу обезбеђивањем превоза становништву у сеоским срединама.

- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Реализацијом овог програма решавају се основне потребе кретања сеоског становништва, а све у циљу омогућавања квалитетнијег живота, боље повезаности села и општинских односно градских седишта, такође се стварају услови за већу доступност здравствених, културних, административних, едукативних услуга којима се подиже стандард и побољшава квалитет живота у сеоским срединама.

- 3) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи учинка на основу којих ће се пратити степен остварености овог циља су:

- број јединица локалне самоуправе које су купиле минибусеве (циљана вредност 17);
- број становника села који ће имати бенефит од реализације пројекта (циљана вредност 100.000).

Извор провере ових показатеља учинка ће бити Извештаји о реализацији пројекта јединица локалне самоуправе.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 94/24) обезбеђена су средства за спровођење Програма, у оквиру Раздела 35 – Министарство за бригу о селу; Програм 0110 – Планирање и спровођење политике развоја села, Функција 110 – Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови; Пројекат 4002 – Подстицај куповине минибусева за превоз сеоског становништва и специјализованих наменских возила; Економска класификација 463 – Трансфери осталим нивоима власти, у укупном износу од 119.000,000,00 динара.

Каско полиса за предметни минибус ће на месечном нивоу у просеку износити око 6.000,00 динара, односно на годишњем нивоу 72.000,00 динара, што би значило да би тај износ за период од 5 година, с обзиром да је у Предлогу Уредбе предвиђена обавеза плаћања каско осигурања у трајању од пет година, износити у просеку око 360.000,00 динара.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?
 - Смањење миграција из сеоских средина;
 - Покретање привредних активности на територијама ЈЛС;
 - Побољшање услова живота и рада сеоског становништва.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

- 1) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Овим програмом решавају се основне потребе кретања целокупног сеоског становништва, нарочито становништва у руралним срединама и становништва у пограничним подручјима, стварањем услова за већу доступност здравствених, културних, административних, едукативних услуга којима се подиже стандард и побољшава квалитет живота у сеоским срединама.

ПРИЛОГ 8:

УРЕДБА
О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

- 1) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију Програма није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа. Министарство има кадровске капацитете за спровођење Програма.

- 2) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Јединице локалне самоуправе су у обавези да реализују пројекат у року од осам месеци од дана закључења уговора између Министарства и Јединице локалне самоуправе.

Након реализације пројекта јединица локалне самоуправе је у обавези да поднесе Министарству Извештај о реализацији пројекта са пратећом документацијом о наменском и законитом утрошку средстава као и полису каско осигурања, најкасније у року од 15 дана од истека рока за реализацију пројекта. У року од 15 дана од дана достављања Извештаја о реализацији пројекта јединица локалне самоуправе у обавези је да започне са обављањем превоза.

Реализација пројекта ће бити контролисана од стране Комисије за оцену и контролу реализације пројекта коју формира министар решењем. Расписивање конкурса се планира након ступања на снагу уредбе, а након завршетка јавног конкурса планира се један период од две или три недеље за заседање Комисије која ће упутити министру предлог одлуке, на основу којег ће министар донети решење, а након тога ће се закључити уговори.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

- 1) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Одредбама овог програма су све могућности злоупотребе сведене на минимум, а то се нарочито постиже формирањем Комисије која ће контролисати све пројектне активности.

Ризици се углавном односе на испоруку возила у предвиђеном року због спољних фактора. У случају новонасталих околности које отежавају или онемогућавају реализацију пројекта у року

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

предвиђеном уговором, Јединица локалне самоуправе је у обавези да обавести Комисију и упутити јој писани, образложени захтев, на основу кога ће Комисија одлучити о оправданости захтева и министру упутити Предлог одлуке, а на основу које министар доноси одлуку.

Исто тако, уколико се у поступку контроле утврди ненаменско трошење бесповратних средстава или одступање од уговорних одредби, Министарство раскида уговор, а Јединица локалне самоуправе враћа целокупан износ додељених бесповратних средстава у буџет Републике Србије, са припадајућом законском затезном каматом.

Области планирања и спровођења јавних политика

- 1) Саобраћај и комуникације;
- 2) Здравство;
- 3) Спорт;
- 4) Омладина;
- 5) Образовање;
- 6) Култура;

а) Надлежни орган за целу област у обавези је да у консултацијама са другим органима одреди „кровни” документ јавне политике – стратегију за област планирања и документе јавне политике ужег обухвата (програм), којима се разрађује посебан циљ стратегије;

б) Уколико стратегија за одређену област планирања не покрива неку тему или се појави нова тема или проблем, прво се израђује концепт политике као одговарајући документ јавне политике;

в) Идентификоване области планирања и спровођења јавних политика на националном нивоу су у директној вези са девет сектора¹ које је Влада одабрала за усвајање секторског приступа у процесу европских интеграција и које користи као полазну основу у планирању и спровођењу средстава Европске Уније и координацији међународне развојне помоћи.

ПРИЛОГ 12:

¹ правда, унутрашњи послови, реформа јавне управе, развој људских ресурса и друштвени развој, конкурентност, животна средина и климатске промене, енергетика, саобраћај, пољопривреда и рурални развој

УРЕДБА
О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ
ПОЛИТИКА

Кључна питања за вредновање учинака докумената јавних политика

РЕЛЕВАНТНОСТ/ЗНАЧАЈ

- 1) Да ли су циљеви политике у непосредној корелацији са надређеним документима јавних политика и приоритетима Владе?
- 2) Зашто је била потребна интервенција Владе (креирање и спровођење јавне политике)?
- 3) Да ли су потребе циљних група јавне политике у потпуности задовољене?
- 4) Да ли су постигнути ефекти у директној корелацији са циљевима политике?

ЕФИКАСНОСТ

- 1) Који показатељи и циљне вредности су дефинисане за резултате и да ли су остварене?
- 2) Колики су трошкови резултата – по резултату и укупно? Колико одступају од трошкова који су планирани?
- 3) Да ли су ангажовани ресурси били довољни за остварење резултата?
- 4) Да ли су резултати постигнути у складу са утврђеним роковима? Уколико нису, који су разлози за то?

ЕФЕКТИВНОСТ

- 1) Да ли су планирани ефекти и исходи постигнути и развојни услови промењени?
- 2) Уколико нису, да ли је могуће квантификовати разлику и пронаћи узроке?
- 3) Да ли су изабране активности/мере релевантне и најадекватније за постизање резултата?
- 4) Да ли су корисници јавне политике задовољни постигнутим исходима?

ОДРЖИВОСТ

- 1) Да ли су финансијски и економски механизми успостављени у циљу дуготрајних и одрживих користи од конкретне јавне политике?
- 2) Да ли се у оквиру важећег регулаторног оквира може омогућити трајније креирање користи од конкретне јавне политике?
- 3) Да ли постоје одговарајући институционални капацитети за трајно одржавање позитивних ефеката конкретне јавне политике?